

Cauza C-55/00

Elide Gottardo împotriva Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)

„Acțiune pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare - Articolele 12 CE și 39 alineatul (2), CE – Prestații pentru limită de vârstă – Convenție în domeniul securității sociale încheiată între Republica Italiană și Confederația Elvețiană – Neluarea în considerare a perioadelor de contribuție realizate în Elveția de către un resortisant francez”

Tipul și obiectul: acțiune pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare introdusă în fața Curții, în temeiul articolului 234 CE, de către Tribunale ordinario di Roma privind interpretarea articolului 12 CE și articolului 39 alineatul (2) CE

Situația de fapt

Elide Gottardo a renunțat la cetățenia italiană în favoarea celei franceze la 7 februarie 1953 la data căsătoriei sale cu un cetățean francez.

Doamna Gottardo a lucrat succesiv în Italia, Elveția și în Franța, țări în care a plătit contribuții de securitate socială, astfel: în Italia, 100 de cotizații săptămânale, în Elveția, 252 de cotizații săptămânale și în Franța, 429 de cotizații săptămânale. Ea primește pensii pentru limită de vârstă din partea statelor elvețian și francez care i-au fost acordate fără să se recurgă la însumarea perioadelor de contribuție.

Doamna Gottardo dorește să obțină din partea statului italian o pensie pentru limită de vârstă prin aplicarea legislației italiene în materia securității sociale. Aceasta nu are dreptul la o pensie pentru limită de vârstă din partea statului italian decât în cazul în care sunt luate în considerare pe lângă perioadele de contribuție din Italia și Franța și perioadele de contribuție realizate în Elveția, în temeiul principiului de însumare menționat la articolul 9 alineatul (1) din Convenția italo-elvețiană semnată la Roma la 14 decembrie 1962 privind securitatea socială.

La 3 septembrie 1996, doamna Gottardo a depus o cerere pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă la Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) din Italia. INPS a respins cererea introdusă prin decizia din 14 decembrie 1997 pe motiv că ea era cetățean francez și că, în consecință, convenția italo-elvețiană nu se aplica în cazul său. Acțiunea administrativă formulată de doamna Gottardo împotriva acestei decizii a fost respinsă prin decizia INPS din 9 iunie 1998 pentru același motiv.

Ca urmare, doamna Gottardo s-a adresat Tribunale ordinario di Roma, solicitând recunoașterea dreptului său la pensie pentru limită de vârstă în aceleași condiții cu cele aplicate propriilor cetățeni de către statul italian.

Încercând să clarifice dacă respingerea cererii doamnei Gottardo de către INPS, întemeiată exclusiv pe cetățenia franceză a acesteia, nu era contrară fie articolului 12 CE, fie articolului 39 CE, Tribunale ordinario di Roma a decis să suspende judecata și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Lucrătorul resortisant al unui stat membru care poate invoca plata contribuțiilor de securitate socială efectuată la instituția competentă a unui alt stat membru (...) are sau nu are dreptul de a-și primi pensia pentru limită de vârstă prin intermediul cumulării contribuțiilor plătite la instituția unui alt stat din afara Uniunii în temeiul convenției pe care statul membru menționat a încheiat-o cu acesta din urmă, convenție pe care acesta o aplică în favoarea propriilor resortisanți?”

Motivarea instantei comunitare

În cazul în care un stat membru încheie o convenție bilaterală cu o țară terță, principiul fundamental al egalității de tratament impune statului membru să acorde resortisanților altor state membre aceleași avantaje cu cele acordate propriilor cetățeni în temeiul convenției menționate, cu excepția cazului în care există o justificare obiectivă.

Fie că este vorba de o convenție între statele membre sau de o convenție între un stat membru și una sau mai multe țări terțe, în punerea în aplicare a obligațiilor asumate prin aceasta, statele membre trebuie să respecte obligațiile asumate în temeiul dreptului comunitar. Faptul că țările terțe nu sunt supuse respectării niciunei obligații în temeiul dreptului comunitar nu prezintă importanță pentru această speță.

Autoritățile competente în domeniul securității sociale dintr-un prim stat membru trebuie să ia în considerare perioadele de contribuție efectuate într-o țară terță de către un resortisant al unui al doilea stat, în conformitate cu obligațiile care le incumbă în temeiul articolului 39 CE, în cazul în care aceste autorități recunosc perioadele de contribuție efectuate de către propriii lor cetățeni, ca urmare a prevederilor unei convenții bilaterale.

Soluția instantei comunitare

Autoritățile de securitate socială competente ale unui prim stat membru sunt obligate, în conformitate cu obligațiile comunitare care le revin în temeiul articolului 39 CE, să ia în considerare, în scopul obținerii dreptului la prestații pentru limită de vârstă, perioadele de contribuție realizate într-o țară terță de către un resortisant al unui al doilea stat membru atunci când, în prezența aceluiași condiții de cotizare, autoritățile competente menționate anterior recunosc, în urma unei convenții internaționale bilaterale încheiate între primul stat membru și țara terță, luarea în considerare a unor astfel de perioade realizate de propriii resortisanți.